

SUCHÉ LISTY

Zpravodaj Spolku za krásnější Lichoceves a Noutonice

září 2024

Život nejsou jen úsměvy na barevných fotkách

Vážení spoluobčané, vážení čtenáři, po krátké odmlce bych vás do tohoto čísla rád uvedl sám. Chtěl bych se zamyslet nad významným počinem, který jste mohli v uplynulém období zaregistrovat ve svých schránkách. Obecní zastupitelstvo začalo vydávat vlastní zpravodaj.

Konečně, chtělo by se říct. Vždyť jedním z impulsů ke vzniku Spolku byla i snaha zajistit občanům Lichocevi a Noutonic chybějící informace o dění v obci a o činnosti zastupitelstva. Činíme tak pátým rokem nejen prostřednictvím Suchých listů, ale i na FB stránce, kterou dnes sleduje přes 600 uživatelů.

Pokud vydávání obecního zpravodaje skutečně zvýší informovanost občanů, budeme jen rádi.

V přístupu k informační otevřenosti se toho totiž od minulého volebního období ve skutečnosti příliš nezměnilo. Získat informace o činnosti obce je totiž nadále oříšek nejen pro občany a pro náš spolek, ale i pro část zastupitelů. Informace jsou mnohdy nadále poskytovány právní cestou a nezřídka až po zásahu nadřízených orgánů. Z nezveřejňování zápisů ze zastupitelstva už se opět stala smutná tradice.

Stále dokola se ptám: proč to všechno? Protože by se snad občané dozvěděli něco, co nemají vědět? Protože i pro stávající vedení obce je nejlepším občanem neinformovaný občan? Jistě. Pokud něco nevíte, nemůžete ani fundovaně tvrdit, jestli je to dobře nebo špatně, a jestli je to skutečně „v zájmu obce“.

Odpověď na otázku „proč“ přineslo už první číslo Novinek v rozhovoru s paní starostkou. Prostě proto, aby byla pohoda. „Chceme, aby vám vydávání tohoto obecního občasníku přinášelo co nejvíce pozitivních, příjemných a ověřených informací z dění v obci,“ uvedla Masopustová.

Samozřejmě nemám nic proti pozitivním a příjemným zprávám. Naopak. Zpráv negativních a nepříjemných máme jistě všichni dostatek. Povodně, atentáty, nehody. Život nám však dnes a denně ukazuje, že absence negativních a nepříjemných zpráv nemusí nutně znamenat, že se nic negativního a nepříjemného neděje. A že jen tím, že o tom budeme mlčet, to negativní a nepříjemné nezmizí.

Zkrátka život, a to ani ten v Lichocevi a Noutonicích, bohužel nejsou jen úsměvy na barevných fotografiích.

Citovaná myšlenka paní starostky mne zarazí o to víc, že co dítko školou povinné sama ještě zažila dobu, kdy v novinách také žádné negativní a nepříjemné zprávy nebyly. Je však třeba těm ještě mladším připomenout, že to zdaleka neznamenalo, že by v tehdejší společnosti bylo všechno v pořádku. Spíš na-

opak. Jen to zkrátka nebylo v těch novinách. Ty se naopak jen hemžily samými úspěchy a úsměvy na barevných fotografiích. K čemu to vedlo, snad vědí i ti nejmladší.

Dovolte mi konkrétní příklad. Dalším impulsem ke vzniku Spolku byly problémy s vodovodem a kanalizací. Zajímalo mne, co se o problému dozvím z obecních Novinek. Ve dvou číslech, která dosud vyšla, se o vodovodu a kanalizaci hovoří na 32 celkem stranách dvakrát. Paní starostka uvedla, že se na něm pracuje, paní místostarostka by si jej přála. Chybí však informace, že výsledkem oné „práce“ za vedení paní starostky Masopustové je zatím třetí prodloužení územního rozhodnutí na výstavbu vodovodu a nic dalšího. Chybí rovněž informace, že kapacita pro připojení ke zdroji vody nám nebude rezervována věčně. A že tak možná budeme, spolu s paní místostarostkou, o vodovodu jen snít. Pokud se občané i zastupitelé na zastupitelstvu ptají na konkrétní kroky vedení obce, dozvědí se, že to není na programu zastupitelstva. Či dokonce to, že ve věci vodovodu a kanalizace není potřeba přijmout usnesení, a tak to na zastupitelstvo vlastně vůbec nepatří.

Příklad druhý: informace, když už je sdělována, by rovněž měla mít jistou vypovídací hodnotu. Že bylo schváleno rozpočtové opatření č. x, patrně neřekne nic ani zasvěceným. Poněkud jinak tato „nevinná“ informace vypadá, když zjistíme, že je osminásobně zvyšována položka „nespecifikovaná rezerva“ a že starostka obce na dotaz, co se za onou „nespecifikovanou rezervou“ konkrétně skrývá, není ochotna odpovědět. To se však už nedočteme. A tak to nevíme. A máme v obci pohodu.

Nezpochybnuji a nijak nezlehčuji úsilí všech, kdo se v obci podílí na tom pozitivním. Musím bez nejmenší ironie pochválit vedení obce za organizaci nejrůznějších akcí a poděkovat všem, kdo jakkoli přispívají k tomu, aby Lichoceves a Noutonice byly krásnější. Nemohu se však zbavit dojmu, že dění v obci, líčené Novinkami, připomíná pověstnou situaci, kdy se na horní palubě tančí, zatímco podpalubí už je plné vody.

Zkrátka až si v některém z příštích čísel Novinek prohlédnu barevnou fotografii stavebního povolení na vodovod a kanalizaci, nebo si alespoň přečtu reálný plán vedení obce, jak s tím podstatným konečně pohnout, budu i já, starý rejpal, snad konečně spokojen.

S přáním co největšího počtu pozitivních a příjemných zpráv

David Pecháček, předseda Spolku

Myslím, že i další vize by měly dostat příležitost, říká Emma Sophia Španko, jezdce a hlavní tvář nových stájí

Je tomu zhruba rok, co si veřejnost měla možnost prohlédnout první etapu rekonstrukce statku v Lichocevsí, který se z nevhledné ruiny proměnil v centrum jezdeckého sportu. Dnes je proměna dokončena (více v reportáži na stranách 4–5) a stáje již plně slouží svému novému účelu. Jak je s novým záze- mím spokojena hlavní tvář stájí? A kudy vůbec vedla její cesta k jezdeckému sportu? A kde se cítí doma? Ptali jsme se, patrně trochu nevhodně, uprostřed příprav na slavnostní otevření.

Tak už je hotovo?

(Úsměv.) Ve stájích není nikdy hotovo...

Pojďme na začátek. Proč to byli právě koně? Proč to nebyl třeba tenis?

Už jako malá holčička jsem milovala koně a vždy jsem jim chtěla být nablízku. Jsem sportovní typ a mám vrozenou sou- těživost. Byl to takový sen, spojit ty věci dohromady...

...a tatínek přišel a sen splnil.

(Smích.) Vůbec ne. Může to tak vypadat, ale rozhodně to tak nebylo. Ty začátky, myslím přesvědčit rodiče, že je to směr, kterým se chce závazně vydat a plně se mu věnovat, to vzalo nějaký čas. Ono mít koně je velká zodpovědnost. Vyžadují každodenní péči a lásku, není možné je jako tenisovou raketu založit někam do skříně, když vás omrzí nebo je venku zima. V tomto je jezdeckví jedinečné.

V čem?

V tom, že váš týmový hráč a parták je čtyřnohý přítel, který nemluví stejnou řečí. Musíte si vzájemně porozumět a vědět, co jeden od druhého chcete, aniž byste to vyslovili. Je to spoje- ní, které je v lidském světě neopakovatelné.

A proč právě parkur?

Pro jeho akčnost, ale zároveň techničnost a eleganci.

Když se tedy podařilo přesvědčit rodiče, jaké potom byly ty praktické začátky?

Začátky, to byla Farma Vysoká v Liberci a Chrástavě. Tam jsme, spolu se sestrou, jezdily zhruba pět let. Nicméně na den- ní tréninky to bylo velmi daleko, a tak rodiče našli stáj Zájezd, mimochodem jen pár vesnic od Lichocevsí. Tam přišly moje první sportovní a závodní úspěchy pod vedením rodiny Stud- ničkových a poté s Rudou Doležalem. Vyhrála jsem své první mistrovství republiky s týmem v kategorii dětí, o rok později jsem brala třetí místo jako jednotlivce, už v kategorii juniorů.

Vzpomínáte na svého prvního vlastního koně?

Na to se nezapomíná. Byl to poník, Lipton Timon, strávili jsme spolu asi tři roky. S ním přišly první závody, vítězství, ale také pády a prohry.

Emma Sophia Španko (2005) Na Riverside School Prague dokončila mezinárodní středoškolské vzdělání (IB), letos zahajuje vysokoškolské studium mezinárodního práva a diplomacie. Od dětství se věnuje jezdeckému sportu, je hlavní tvář stájí v Lichocevsí a spolu s otcem Pavlem i spoluautorkou konceptu přestavby statku na moderní zázemí pro koně. Účastní se řady tuzemských i mezinárod- ních soutěží a díky ní se tak značka „Lichoceves“ dostává do řady zemí Evropy. Hovoří anglicky, španělsky, začíná s francouzštinou a holandsštinou. Právě v Holandsku tráví poslední dobou s koňmi hodně času. Za svůj domov však považuje Lichoceves. „Vždy se mám kam vrátit. Mám tu tým a rodinu. Vážím si toho a jsem na to pyšná,“ dodává.

Máte jej ještě?

Ne, Timonka už u sebe nemám, ale vím, kde je, a dostávám o něm pravidelné zprávy.

Jak se vaše sportovní kariéra vyvíjela dál?

Koncem roku 2020 jsem se s koňmi přesunula do areálu Zduchovice, kde jsem začala trénovat s Ivou Holíkovou. Naše spolupráce pokračuje dodnes. Začala jsem jezdit na závo- dy do zahraničí a na mezinárodní závody. Ve Zduchovicích

jsem měla ustájené koně zhruba rok. V listopadu 2021 se mi naskytl možnost začít trénovat v Holandsku v rodinné stáji BWG Stables pod vedením bratrů Schroderů. V té době se začal naplňovat i můj další sen, a to mít vlastní stáje.

Ten splněný sen byl donedávna ruinou původního zemědělského statku ve vlastnictví vašeho otce. Ten je znám svým vizionářstvím, „tahem na branku“. Kdo je autorem myšlenky udělat ze statku stáje?

Myšlenka udělat ze zchátralého statku stáje a přivést do něj zpět život byla společná. Dlouho jsme s taťkou jezdili kolem Lichocevsí a hledali vhodné místo pro areál, až jsme se nakonec vrátili na statek. Společně s celým týmem lidí, kteří se na projektu podíleli, se nám podařilo dát stájím dnešní podobu, která, řekla bych, dokonce až předčila naše původní vize.

Nakolik jste se v projektu angažovala vy osobně? Je na něm i vaše osobní stopa, nebo jste takříkajíc „přišla k hotovému“?

To ne. Podílela jsem se na všech fázích projektu, byla jsem i u té první myšlenky. Jako aktivní jezdkyň jsem se hodně zaměřila na potřeby pro komfort koní. Jak mají vypadat boxy, sedlovny, jak velké udělat jezdecké plochy. Dlouho jsme chodili po statku, malovali a rozmýšleli, jak by měl areál vypadat, aby to bylo funkční, praktické ale i hezké. Například halu jsme se rozhodli přesunout do středu statku poměrně na poslední chvíli, ale je to rozhodně to nejlepší rozhodnutí, které jsme udělali. Spousta drobností se pak řešila a vlastně ještě řeší za pochodu. Nikdo z nás stáje v minulosti nestavěl, ale měli jsme vizi a víru v sebe i lidi kolem nás.

Ohlasy ukazují, že se podařilo. Vy sama jste spokojena?

Dnes je to zhruba rok, co jsem ve vlastní stáji, a nemohu si to vynachválit. Přechodnou dobu jsem s koňmi strávila ve stájích v Čisovicích a mezitím jsem dojížděla za trenéry do Holandska. Pod jejich a Iviným společným vedením jsem v kategorii starších juniorů brala zlato jak v týmech, tak v jednotlivcích na mistrovství republiky. Také jsem byla nominována jezdit za českou reprezentaci a reprezentovat tak Česko na mezinárodních soutěžích po celé Evropě a na Mistrovství Evropy v Itálii. Ale je to krásný pocit, mít se kam vrátit. Domů, do Lichocevsí.

Kde jste se pro podobu stájí inspirovali? A jak byste své stáje srovnala s konkurencí v rámci ČR a v Evropě?

Než jsme začali stavět vlastní stáje, spoustu jsem jich navštívila a několika stájemi jsem v minulosti prošla společně se svými koňmi. Díky tomu jsem měla poměrně jasnou představu o tom, co ve své stáji chci, co je nutné, a naopak co ne. Nejvíce jsem se inspirovala v Holandsku a Belgii. Naše stáje jsou velmi originální a neobvyklé. Je z nich cítit historie, tlusté kamenné zdi a sloupy ve stáji jsou neopakovatelné. Není to jako když stavíte na zelené louce. Co se týče vybavenosti a zázemí pro koně a jezdce, nebála bych se naše stáje přirovnat ke stájím,

kteří jsem navštívila v zahraničí. Prostor pro zlepšení je pochopitelně vždy, ale jsou to už spíše menší věci, které se vychytávají za pochodu. Člověk by vždycky mohl chtít víc, ale taky je potřeba se pozastavit a být vděčný za to, co už existuje, co je, a snažit se to udržet a zvelebovat.

Co obnáší provoz stájí a kdo jej zabezpečuje?

Stáje jsou dimenzované na 48 koní, momentálně nám zbývá pouze pár míst pro klientské koně, tedy koně jiných majitelů, a celá stáj bude plně obsazena. S provozem stájí nám pomáhají především místní lidé, ať už stávající, či nově přistěhovaní společně s příchodem koní, což je fantastické. Z příchodu nových lidí mám opravdu radost, i z toho, jak nám to společně funguje. Ono ve stájích je vždy dost práce. Jak jsem říkala při uvítání, tady není a nikdy nebude hotovo. Je třeba pokrýt veškeré činnosti, od krmení a kydání koní až po jejich denní pohybování, sekání trávy a zametání dvora. Ve volných dnech to dělám i sama, od kydání až po ježdění. Fungujeme jako tým a musíme se vzájemně zastat.

Opakovaně jste Lichoceves označila jako svůj domov. Patrně ale nežijete jen „za zdmi“ stájí. Jak svůj domov vnímáte jako celek?

Myslím si, že Lichoceves má velký potenciál. Oprava vily a statku do vesnice přinesla nový život a navrátila jí jiskru. Mám to tu jednoduše ráda. Velmi bych si přála, aby vize a plány, které pro tuto vesnici existují, dostaly příležitost se stát realitou, stejně tak jako se zchátralý statek proměnil v jezdecký areál plný radosti a života.

Koním se věnujete od raného věku a je to sport časově náročný. Jak se vám dařilo a daří skloubit sport se studiem?

Pomohla škola i rodina. Nic mi neslevily, musela jsem mít splněno jako všichni ostatní. Ale tolerovali mi více absencí. Ve škole jsem pak fyzicky spíš nebyla, než byla. I v tom zpětně vidím to pozitivní: mnohem dřív jsem se musela naučit samostatnosti, učit se látku sama. Od koní jsem chodila pozdě večer a poté se musela do noci učit. Na hraní s kamarády nebyl čas. Ale nikdy jsem nelitovala. Vše je o prioritách a koně vždy byli a jsou dodnes tou mou prioritou.

Život nejsou jen koně. Nebo ano? Kde se vidí Emma Sophia za deset, patnáct let? Na diplomatické akademii, nebo jako profesionální jezdkyň v sedle koně?

Já myslím, že se to nevyklučuje. Spojit práci společně s koňmi na profesionální úrovni bude určitě velmi časově náročné, ale vím, že to zvládnou, a nebudu první ani poslední jezdec, který se vydal touto cestou. Pokud jde o tu profesní dráhu, ráda bych po vysoké škole šla ve stopách mého taťky a nastoupila do rodinné firmy. Líbí se mi jeho projekty a udělám vše pro to, abych je pomohla uskutečnit a dokončit. Taťka je opravdový vizionář, snaží se ze světa udělat lepší místo, a já jeho nápadům věřím.

Nové stáje si prohlédlo více než 400 návštěvníků

První zářijová neděle byla v Lichocevsí, alespoň pro nás, tak trochu sváteční. Po dvouleté rekonstrukci a přestavbě byla dokončena proměna původního zchátralého statku na moderní centrum koňského sportu. Při slavnostním otevření, pořádaném Spolkem ve spolupráci s novým majitelem statku, skupinou CIB GROUP, se nový statek již „leskl v celé své kráse“.

Kruh historie se uzavřel

Role moderátora prodlouženého odpoledne se úspěšně zhostil výkonný ředitel skupiny pan Dušan Koňářík, který v úvodním slově připomněl i bohatou historii vesnice a statku, sahající až do středověku. Zmínil i zajímavou paralelu z roku 1606, kdy Lichoceves koupil David Boryně a připojil ji ke svému roztockému panství. Novodobý majitel pan Pavel Španko přitom v současné době rovněž žije v Roztokách. „Kruh historie se tak uzavřel,“ dodává s úsměvem Koňářík.

Autoři rekonstrukce statku se podle jeho slov snažili co nejvíce vzhled a funkci statku přiblížit prvorepublikové podobě, kterou jí vtiskl statkář Mrázek. I tehdy byl podle Koňáříka statek spolu s protilehlou vilou nejen pomyslným, ale i faktickým centrem dění v obci.

Velikost skupinek se díky dobré organizaci podařilo udržet příjemnou pro průvodce i účastníky.

Bezesporu největší oblibě našich nejmenších se těšily projížďky na ponících, o které se postaral tým stáží Hoffmeister z Číčovic.

„Snažili jsme se o maximální zachování původního venkovského charakteru stavby. Kde to bylo technicky jen trochu možné, byly zachovány původní prvky, jako dřevěné trámy a kamenné zdivo,“ připomněl Koňářík.

Maraton prohlídek

Areálem během celého odpoledne provázela Emma Sophia Španko. „Díky spolupráci s návštěvníky prostřednictvím rezervace konkrétního času se nám podařilo zájemce o prohlídky rozprostřít v čase. Skupinky byly tak akorát velké a mohla jsem se všem maximálně věnovat,“ vysvětlila Emma Sophia. Prohlídky v „každou půl“ pořadatelé operativně doplnili o dvě prohlídky „v celou“, kdy bylo možné stáje ukázat neregistrovaným návštěvníkům.

Chvilce volna zpříjemnila hornácká cimbálová muzika Petra Míčky. Postaráno bylo i o naše nejmenší. V prostoru dětské zóny byl velmi „okupován“ skákací hrad, děti si mohly v dílničkách vyrobit a odnést nejrůznější drobnosti a starší si pod vedením zkušeného lektora mohly zkusit základy sebeobrany.

Velký zájem byl i o projížďky na ponících, kde se díky dřívějšímu zahájení nakonec dostalo na všechny registrované i neregistrované účastníky. „Akci s tolika účastníky nebylo možné spojit s nějakými ukázkami výcviku, musíme dbát na

Emma Sophia ochotně odpovídala na dotazy návštěvníků i po skončení prohlídek.

Chtělo to chvílemi trochu soustředění a trpělivosti, ale pak si děti mohly vyrobit a odnést třeba náramek či jinou drobnost.

bezpečí a zdraví jak našich hostů, tak pochopitelně i našich koní. Jsem ráda, že díky poníkům jsme bezprostřední kontakt se zvířátky mohli dopřát alespoň nejmenším hostům,“ dodala Emma Sophia.

Díky dobré organizaci si tak během odpoledne nové stáje mohlo pohodlně prohlédnout přes 400 návštěvníků, což příjemně zaskočilo i samotné pořadatele.

Co vás zajímalo

V rámci prohlídek hosty zaujalo nejen stavební řešení kombinující historické a moderní prvky a materiály, ale také technické vybavení pro koně. Například veškeré podlahy jsou pro vyšší komfort a bezpečnost opatřeny gumovými krytinami. Velký zájem vyvolalo solárium pro koně. „Nejde o žádnou rozmařilost. Nejen jezdci, ale i koně jsou profesionální atleti a potřebují tomu odpovídající péči. Solárium slouží k prohřívání svalstva, což má jak u lidí, tak u koní vliv na výkon,“ vysvětlila Emma Sophia. Zejména dětské návštěvníci se pak zajímali o funkci takzvaného kolotoče. „Jde o trenážer, kde koně chodí v kruhu a slouží k jejich rozpohybování,“ dodává Emma Sophia. A co znamenají jména nad vchody do jednotlivých stájí? „Je to vzpomínka na moje koně, které jsem v minulosti buď měla, nebo jezdila. Najdete tam i jméno mého prvního poníka Timonka,“ připomněla Emma Sophia.

Dílo náhody. Cestou ze závodů se objevila i Linda Portychová, která ten den brala druhé místo v Memoriálu Miloslava Perníčka.

Mezi návštěvníky se k potěšení pořadatelů objevila i celá řada místních. „Stará garda“ si užila nejen prohlídky, ale i cimbálovku.

Ta se zároveň snaží o zachování maximální rodinné atmosféry stájí. Osm z celkových čtyřiceti osmi boxů tak slouží přímo pro její koně a minimální počet pro ustájení koní jiných jezdců jsou čtyři koně. „V podstatě se tu všichni známe, všichni máme společný zájem, aby nám to tu fungovalo, a ráda bych, aby to tak zůstalo i do budoucna,“ dodala Emma Sophia.

Dejme příležitost dalším projektům

Akce se zúčastnil i předseda Spolku David Pecháček, sám velký fanďa jezdeckého sportu. „Bez patosu smekám. Díky úsilí týmu Pavla Španko je v srdci Lichocevi místo ruiny objekt, který se směle může rovnat s obdobnými projekty v celé Evropě. Naopak díky zasazení do historické zástavby je podle mne i svým způsobem unikátní,“ říká Pecháček a dodává: „Myslím, že tým Pavla Španko opakovaně ukázal, že projekty dokáže dotáhnout od myšlenky k realitě. O to víc mne mrzí, že stávající vedení obce nemá o spolupráci s tímto týmem zájem a nabídky posunout společně obec někam dál buď iracionálně odmítá, nebo na ně ani nereaguje. Přitom podívejme se, jak vypadají projekty Pavla Španko, a jak vypadá majetek ve správě obce.“

A která otázka nakonec zněla nejčastěji? „Budete akci opakovat?“ Dlouhodobým společným cílem Spolku i skupiny CIB GROUP je do obce vrátit život. „Jestli se příště sejdem na statku, nebo na nějaké jiné akci, ukáže čas. Ale na další společná setkání se už teď těšíme,“ uzavírá Emma Sophia.

Vize v jedné větě a jednom záběru: s nadhledem a z nadhledu.

Zastupitelstvo: krok k novému územnímu plánu

Červnové zastupitelstvo se v rámci bodu plnění usnesení vrátilo k podnětům Pavla Španko. Pokud jde o úpravu cesty podél statku směrem k obecnímu úřadu, pak řešení navržené Španko obec odmítla s tím, že upřednostňuje uvedení silnice do normového stavu. To by mimo jiné zahrnovalo zbourání zdi naproti statku. Španko avizoval, že toto řešení je možné v rámci koncepční studie Obec v zahradě. K dotazu zastupitelky Svobodové, co tedy obec udělala pro realizaci studie, a tím pro zlepšení života občanů Lichocevsí, starostka obce uvedla, že „to obec neřeší“.

Suché listy poznamenávají, že s ohledem na časový odstup je výsledek zřejmý: místo nového povrchu a vyvýšeného pásu pro pěší došlo pouze k provizorní opravě komunikace, a to i tak na náklady Pavla Španko. Srovnání toho, co jsme v dané lokalitě mít mohli, a co díky našim zastupitelům máme, jsme i s malým zamyšlením publikovali na FB Spolku.

K dotazu občanky Čáповé, jak probíhá příprava vodovodu a kanalizace, starostka obce uvedla, že dochází k prodloužení platnosti územního rozhodnutí na stavbu vodovodu a v přípravě se pokračuje. Další dotazy k dané problematice odmítla s tím, že věc není na programu a že zasedání zastupitelstva slouží k projednání bodů, ke kterým je třeba přijmout usnesení. „K tomu nemám usnesení. Toto není na jednání zastupitelstva,“ uvedla starostka s tím, že je možné k problémům, které občany trápí, udělat besedu či neformální piknik. I zde můžeme s odstupem času konstatovat, že ani beseda, ani piknik se dosud nekonal.

A spíše jako kuriozitu můžeme dále uvést, že zastupitelé v červnu opět změnili svůj jednací řád. Věrní čtenáři našich listů vědí, že máločemu naši zastupitelé věnují tolik pozornosti. Cílem změny bylo zakotvit změnu zákona prodloužující dobu na pořízení zápisu z 10 na 15 dnů. Vzhledem k tomu, že zápis z jednání našeho zastupitelstva byl ke dni uzavírky toho čísla naposled zveřejněn v září 2023, není patrně ani toto prodloužení dostatečné.

Jak avizuje titlek, zářijové zastupitelstvo zejména učinilo dlouho očekávaný první krok k pořízení nového plánu, a to schválením smlouvy s tzv. pořizovatelem, který jako osoba odborně zdatná zabezpečuje administrativní stránku celého procesu a garantuje jeho soulad s legislativou. Pořizovatelem nového územního plánu naší obce bude na základě rozhodnutí zastupitelstva Mgr. Jindřich Felcman, Ph.D., se nímž se občané mohli osobně setkat na zastupitelstvu, které schvalovalo změnu územního plánu č. 2 v Noutonicích, na níž se podílel.

K dotazu zastupitelky Svobodové na proces výběru uvedla starostka obce, že oslovení firem provedl právní zástupce obce s tím, že Mgr. Felcman jako jediný má na tuto činnost volnou kapacitu, a to přibližně od listopadu letošního roku, kdy bude také upřesněn harmonogram prací. K dotazu zastupitele Krát-

kého ujistila starostka, že se zapojením veřejnosti do procesu tvorby nového územního plánu se počítá. Dalším krokem bude soutěž na projektanta s předpokládanou cenou cca 1 mil. Kč, která by měla proběhnout ještě do konce roku tak, aby již zadání nového územního plánu bylo konzultováno s projektantem. Podle pravidel schválených koaličními zastupiteli výběr projektanta nemusí proběhnout veřejně.

Zastupitelstvo dále schválilo rozpočtová opatření, kde zejména došlo k razantnímu navýšení rozpočtu na stavební akce. Zastupitelé návrh schválili i s tím, že v rozpočtu je nyní vyčleněno cca 1,4 mil. Kč na nespécifikované akce, které starostka obce k dotazu zastupitelky Svobodové odmítla upřesnit, pouze sdělila, že jsou v přípravě. Stejně tak nebylo vysvětleno, proč došlo k téměř osminásobnému navýšení položky „nespécifikovaná rezerva“.

V rámci bodu týkajícího se dodatku ke smlouvě s odpadovou firmou Regios na zvýšení četnosti svozu papírového odpadu na dvakrát týdně proběhla obsáhlá diskuze na téma koncepce nakládání s odpady vůbec. Místostarostka Křečková uvedla, že obec dlouhodobě usiluje o zřízení dalších svozových míst, a to v lokalitě Na vršku a pod parkem v Noutonicích. Hledá se řešení, které bude nejen funkční, ale rovněž estetické.

Podle Křečkové by si oblast nakládání s odpady zasloužila nové koncepční řešení, a to i s ohledem na zpřísnující se legislativu. Formou zvýšení ceny za netříděný odpad nad daný limit bude jeho nadprodukce v podstatě penalizována (viz SL 6/21). Za klíčovou však Křečková považuje zejména osobní odpovědnost občanů, neboť obec se neustále potýká s nedisciplinovaností, zejména v oblasti bioodpadu. Pokud by občané měli zájem, bylo by možné uvažovat o zřízení dalšího sběrného místa právě pro bioodpad. Trendem je podle Křečkové jednoznačně společné řešení pro několik obcí, které však považuje za problematičké: pokud má dojít k sjednocení systému, těžko se prosazují změny, a je příliš názorů na to, co je spravedlivé a současně proveditelné. Například systém individuálního vážení odpadu z každé domácnosti je technicky náročný a stávající svozová firma na něj není vybavena. Křečková dále avizovala nutnost navýšit místní poplatek za svoz odpadů s tím, že v rámci střední Evropy je v ČR cena za odpady nadále nejnižší. Připomněla také, že v některých zemích bylo řešení likvidace odpadu zcela přeneseno na domácnosti.

Zastupitelky Svobodová a Němcová opakovaně upozornily, že řetězením dodatků se stávající firmou byl již dávno překročen limit, podle kterého měla být vypsána nová soutěž, a podle jejich názoru obec jedná v rozporu se zákonem.

V závěru jednání ještě místostarostka Křečková v předstihu oznámila data připravovaných akcí, a to 5. 10. sousedské trhy, 29. 11. rozsvícení vánočního stromku v Noutonicích a 5. 12. mikulášská besídka.

Tak co bude dál?

V minulých Suchých jsem si přečetl, že obec nemá zájem spolupracovat se Španko. V prvním čísle obecních Novinek jsem si přečetl, že nemám všemu věřit. A že mám poslouchat i „druhou stranu“. Jenže já nic neslyším.

Byl jsem na kandidátce, která chtěla se Španko spolupracovat. Protože ať se to komu líbí, nebo nelíbí, tak aspoň pro Lichoceves je to asi jediná možnost, jak se někam posunout. Španko to v Lichocevesi ukázal: vila, náves, teď statek. Stačí se dívat očima.

Jenže Lichoceves vedení obce asi nezajímá. Nezajímá je chodník, nezajímá je, jak vypadají silnice, zastupitelstva si svolávají jen do Noutonic. Proto je asi ani nezajímají nabídky od Španko. Protože v Noutonicích je jim to srdečně jedno.

Jiný důvod, proč se obec se Španko už ani nebaví, nevím. Nikdo to nevysvětlil. Když se ptám na zastupitelstvu, nic se nedovím. Pokud tam nechodíte, je jedno, jestli věříte zápisům od Lucky Svobodové na internetu, nebo obecním Novinkám. Nikde nic.

Ve volbách jsme měli hlasů méně než dnešní „čtyřka“. To beru, že to tak je. A bude to tak, dokud to nezměníme. Jenom se bojím, aby už nebylo pozdě. A že pak už nebude nic.

Obecní Novinky píšou, že nemám všemu věřit. Tak teda nevěřím a ptám se: chceme rozvoj, nebo ne? Řekněte nám, jak to teda je. My na to, aspoň v Lichocevesi, už dlouho čekáme. Z názvu partaje starostky a místostarostky akorát vím, že rozvoj obce má být rozumný. To jsme si teda zvolili. Ale nevím, co to je. Nebavit se se Španko rozumný podle mě není. Jestli je pravda, že mu ani neodpověděli na nabídku, tak je to za mě i neslušný. I ta kravka aspoň zabučí. A když se teda „čtyřka“ se Španko baví nechce, tak se ptám úplně hloupě: za co postavíme vodovod a kanalizaci? A kde, když v Lichocevesi jsou všude kolem pozemky Španko, a v Noutonicích taky nejsou jen obecní?

Anebo dál „připravujeme“, a voda a kanál nebude nikdy? Nebo bude jen v Noutonicích, jak už jsem taky slyšel?

Mirek Soliš, Lichoceves

Text byl se souhlasem autora redakčně upraven.

Chodník považuje pan Soliš za doklad nezájmu obce o Lichoceves.

Smutné „první září“

Snad každý sem tam zavzpomíná na ten den, když nám poprvé dali tašku na záda a řekli spolu s Komenským „uč se moudrým býtí“. Na první školní rok 2024/2025 v Lichocevesi a Noutonicích bohužel nikdo vzpomínat nebude. Do první třídy totiž nenastoupilo ani jedno dítě, a první třída se tak letos u nás vůbec neotevře.

Mám to štěstí, či snad smůlu, že jsem po sedm let z pozice místostarostky řídila školství jednoho pražského obvodu. Díky tomu vím, kolik úsilí a nadšení tento náročný obor vyžaduje. A že není nic smutnějšího než pohled do prázdné třídy. Proto mám to naše letošní první září za smutné.

Jsem daleka toho, abych hodnotila důvody, proč se to stalo. Rozhodnutí, proč třeba i místní dávají děti do jiných škol, je věcí každé rodiny, a je namístě je plně respektovat.

Nicméně vidím dva zásadní momenty, v kterých by mohla obec aktivním přístupem nepříznivou situaci změnit.

Tím prvním je návaznost na druhý stupeň. Naše škola končí pátou třídou, a tak se každý rok řeší „kam s šestáky“. Opět to může řešit rodina vlastní iniciativou. Podle vyhlášky je však za zajištění místa pro tyto žáky odpovědná obec, a pokud, jako my, vlastní školu nemá, musí si kapacitu zajistit smluvně. Tak jako to nedávno dojednalo zastupitelstvo Svrkyně s Velkými Přílepy. A pak že to nejde.

Rozumím tomu, že pokud rodiče mají možnost dát dítě do školy s perspektivou prvního i druhého stupně a trápení v páté třídě ušetřit sobě i dětem, že to udělají.

Druhý problém je poněkud závažnější. Otázku, kdo letos nastoupí v naší škole do první třídy, si mělo klást zastupitelstvo obce třeba před deseti lety. Letošní smutné první září je odpovědností minulých zastupitelstev. Naší odpovědností ale je, kolik prvňáků nastoupí do naší školy za deset let. A v tom jsme naprosto nezodpovědní.

Bez rozvoje obce, bez toho, aby tu mladí zakládali rodiny a měli zájem dávat děti do „naší“ školy, nám naši následovníci budou za deset let právem lát, že jsme pro to nic neudělali. Že jsme se zaklínali „rozumným rozvojem“, zatímco se obec nerozvíjela ani rozumně, ani nijak jinak.

Diskuze o vizi naší společné budoucnosti, třeba i neformální, neprobíhá. Ze strany vedení obce zůstává u frází o „zemědělském charakteru“ obce. Potřebuje vůbec obec zemědělského charakteru školu, případně školu obou stupňů? Nevím.

Souhlasím, ač nerada, i s postřehem, že mnohdy i lidé, kteří v obci vyrostli, z ní odcházejí. Nezůstávají. Nezakládají rodiny. I proto je naše letošní první září, alespoň za mě, smutné. Dělejme něco konkrétního proto, ať nejsou i ta další.

Lucie Svobodová, zastupitelka

Recepty z Divokého západu

Náš dnešní host se věnuje parkurovému ježdění. Mnozí z nás však mají koně, mnohdy jen v romantických představách, spojené s westernem, s atmosférou Divokého západu. Na čem si tak mohlo pochutnávat Sedm statečných? Inspiraci najdete v dnešním receptáři věnovaném právě „kovbojským“ jídlům.

Kovbojské fazole

Hlavním problémem kovbojů na cestách byla konzervace potravin. Fazole jsou k tomu ideální. Jsou snadno přenosné, sušené dlouho vydrží, máčet se daly i cestou a jejich příprava byla jednoduchá a rychlá. Zároveň zasytí a jsou kvalitním zdrojem bílkovin. My ledničku máme, a tak si je můžeme obohatit klobáskou.

Potřebujeme: 2 měkké klobásky dle vlastní chuti, 1 hrnek sušených barevných fazolí nebo 1 plechovku sterilovaných, 1 cibuli, 3 stroužky česneku, 1 konzervu sterilovaných rajčat, mletou papriku, olej, sůl, pepř, jíšku.

Postup: Pokud máme fazole sušené, tak den dopředu namočíme a uvaříme. Na oleji zpěníme nadrobno nakrájenou cibuli, pak přidáme česnek na plátky a sladkou papriku a ještě minutu restujeme. Poté přidáme klobásku nakrájenou na kostky a opečeme. Zalijeme rajčaty a scezenými fazolemi, zahustíme jíškou a provaříme. Dochutíme solí a pepřem. Pikantnější variantu získáme použitím pálivé papriky či chilli. Podáváme s chlebem. Ten měli mimochodem kovbojové tvrdý jako kámen. Po upečení se totiž musel zcela vysušit a vydržel pak prý i rok.

Texaský kotel

Jakkoli se kovbojové starali o krávy, jejich základní potravinou bylo od dob prvních osadníků až do poloviny 20. století snadněji dostupné vepřové.

Potřebujeme: 500 g vepřového bůčku, 1 lžíci mouky, 1 cibuli, 300 g očištěného syrového nebo 200 g zavařeného ananasu, cca 1/4 l hovězího vývaru, 150 g rýže, 300 g zeleného hrášku (i mraženého), olej, lžíci mouky, mletou papriku, sůl, pepř.

Postup: Maso nakrájíme na menší kostky. Rýži vypereme a scedíme. Mouku promícháme s pepřem, paprikou a solí a ve směsi obalíme kostky masa. V pánvi či kotlíku rozehřejeme olej, opečeme na něm maso a cibuli a zalijeme vývarem. Přidáme rýži, dosolíme a vaříme přibližně 20 minut. Poté přidáme ananas (zavařený bez nálevu) a vaříme dalších 20 minut. Poté přidáme hrášek a vaříme do změknutí masa a zhoustnutí pokrmu, v případě potřeby doléváme vývar.

Test: Člověk a kůň

„Koňské“ číslo nelze uzavřít jinak než testem právě z této oblasti. Tak zkuste, co víte o koních a lidech kolem nich.

- Začneme chytákem. Kolik koňských sil má jeden kůň?**
  - jednu
  - žádnou
  - necelých patnáct
- Kůň jako symbol síly ještě jednou. Který výrobce automobilů má ve znaku vzpínajícího se koně?**
  - Lamborghini
  - Ferrari
  - Peugeot
- Koňské sochy bojovníků mají skrytou pevnou symboliku. Co znamená, když má koňská socha obě přední ve vzduchu?**
  - bojovník v bitvě zemřel
  - bojovník bitvu přežil
  - bojovník zemřel na následky bitvy
- Jméno Franka Hayese je mezi jezdci známé. Budete i vy vědět, jakou téměř bizarní kuriozitou se zapsal do Guinnessovy knihy rekordů?**
  - jako jediný zvítězil v závodě po smrti, když dostal infarkt, ale kůň jej přesto dovezl do cíle
  - zvítězil se zcela netrénovaným koněm
  - zvítězil na koni, který si v závodě zlomil nohu
- Nejznámějším českým žokejem je bezesporu legendární Josef Váňa. Ale ten si jednou ze sedla „odskočil“ jinam...**
  - měl vlastní pořad na TV NOVA
  - kandidoval do Senátu
  - přednášel na ČZU
- Které tvrzení o rozdílech těl koně a člověka je pravdivé?**
  - mládě koně dříve po narození chodí, kůň může spát ve stoje a jeho oči zaberou z místa větší úhel pohledu
  - mládě koně dříve po narození chodí, kůň má výrazně méně kostí než člověk a vidí méně barev
  - kůň běží rychleji, nemá mimiku a vidí méně barev

Řešení: 1 (c), 2 (b) (Lamborghini má byka, Peugeot lva), 3 (a), 4 (a) (stalo se v roce 1923 v USA), 5 (b) (v roce 2022 v obvodu Plzeň-město skončil třetí a nepostoupil do druhého kola), 6 (a) (člověk a kůň mají přibližně stejné kosti - 204/205, kůň má více kostí, ostatní tvrzení jsou pravdivá).

Suché listy. Číslo 3/2024. Vydáno dne 27. 9. 2024. Periodický tisk Spolku za krásnější Lichoceves a Noutonice. Evidenční číslo Ministerstva kultury MK ČR E 23943. Vychází čtyřikrát ročně. Vydáváno v obci Lichoceves. Vydavatelem je Spolek za krásnější Lichoceves a Noutonice, z. s., se sídlem Lichoceves č. p. 28, 252 64, IČ: 08782857. Archiv vydaných čísel je dostupný na www.suchelisty.cz. E-mail: spoleklichocevesanoutonice@gmail.com, www.lichocvesnoutonice.cz, Facebook: facebook.com/LichocevesNoutoniceKrasnejsi. Vydávání řídí výkonná rada spolku. Nepodepsané články vyjadřují názor výkonné rady spolku. Výtisk je zdarma.